

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 46 0 P 088148 20 GŽ

Novi Travnik, 27.01.2021. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku u vijeću sastavljenom od sudija: Davor Kelava , kao predsjednik vijeća, Alma Islamović i Nijaz Krnjić, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice S. J. rođ.S., kći M. iz D. V.-G. ..., zastupana po punomoćniku Abazu Omeragić, advokatu iz Donjeg Vakufa, protiv tuženog S. J. sin I. iz S...., zastupan po punomoćniku Senadu Bosto, advokatu iz Bugojna, radi razvoda braka, odlučujući o žalbi tužiteljice izjavljene protiv presude Općinskog suda u Bugojnu, broj 46 0 P 088148 19 P od 03.09.2020. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 27.01.2021. godine donio je sljedeću:

PRESUDU

Žalbe tužiteljice se odbija kao neosnovana i potvrđuje presuda Općinskog suda u Bugojnu, broj 46 0 P 088148 19 P od 03.09.2020. godine.

Obrazloženje

Presudom prvostepenog suda odlučeno je kako slijedi:

„RAZVODI SE brak zaključen između tužiteljice S. J. rođ.S. kći M. iz D. V. ... i tuženog S. J. sin I. iz S.-..., koji su sklopili dana 28.01.2009.godine pred Matičnim uredom općine Bugojno, koji se vodi za mjesto Bugojno, pod rednim brojem 6, za godinu 2009.

Malodobna sinovi parničnih stranaka A. J., rođen ... godine i Dž. J., rođen ...godine, povjeravaju se na odgoj, čuvanje i vaspitanje majci S.J. rođ.S.

Tuženi S. J. je dužan na ime izdržavanja malodobne djece A. J. i Dž. J. doprinositi u iznosu od po 200,00 KM mjesečno, što ukupno iznosi 400,00 KM mjesečno, zaostale obroke će platiti odmah, a dospjele najkasnije do 5-og u mjesecu za naredni mjesec na žiro račun tužiteljice S. .

Određuje se način kontaktiranja i viđanja malodobnih A. J. i Dž. J. sa ocem S. J. na način da će ih otac svake druge subote preuzimati od majke u 10,00 sati i vraćati majci u nedjelju do 16,00 sati, te za vrijeme ljetnog i zimskog raspusta sa ocem provode po polja ljetnog i zimskog raspusta, kao i po jedan dan državnih i vjerskih praznika.

Svaka strana snosi svoje troškove postupka.“

Protiv ove presude žalbu je blagovremeno izjavila tužiteljica zastupana po punomoćniku a kojom istu pobija u cjelosti iz svih razloga propisanih članom 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku koje detaljno obrazlaže s prijedlogom drugostepenom sudu da žalbu uvaži, ukine pobijanu presudu i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Odgovor na žalbu nije dostavljen.

Nakon što je ispitao osporenu presudu u granicama navoda iz žalbe i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je zaključio slijedeće:

Žalba nije osnovana.

Iz predmetnog stanja spisa proizilazi da je tužiteljica dana 04.02.2019. godine kod tog suda podnijela tužbu protiv tuženog radi radi razvoda braka, povjere i izdržavanja mldb. djece rođene u ovom braku te načina kontaktiranja i viđanja sa djecom.

Među parničnim strankama je nesporno da su bračni odnosi teško i trajno poremećeni, da je bračna zajednica prestala postojati u martu mjesecu 2017.godine, da se više nije obnovila niti ima uslova da se obnovi te je sud u skladu sa odredbom člana 41. Porodičnog zakona brak parničnih stranaka razveo.

Među parničnim strankama nije sporno da je u toku trajanja ovog braka rođeno dvoje djece i to sinovi A. J., rođen...godine i Dž. J., rođen....godine te da od faktičkog prekida bračne zajednice Dž. živi sa majkom a mldb A. sa ocem odnosno kod njegovih roditelja, tako da je sporna odluka o povjeri mldb. sina A., kao i visina doprinosa za izdržavanje.

Radi razjašnjenja naprijed navedenog prvostepeni sud je na temelju materijalnih dokaza, saslušanjem tužiteljice u svojstvu parnične stranke, saslušanjem svjedoka Izeta Jašarević te nakon obavljenog razgovora sa mldb A. od strane suda i u prisustvu socijalnog radnika nadležnog Centra za socijalni rad te njihovom ocjenom u smislu člana 8. i 123. Zakona o parničnom postupku i s pozivom na citirane odredbe materijalnog prava donio odluku kao u izreci pobijane presude uz obrazloženje u kojem iznosi razloge koji opravdavaju donošenje takve odluke, a kako u bitnom slijedi:

Odlučujući o povjeri malodobne djece parničnih stranaka A. J., rođenog ... prije svega interes mldb. djece parničnih stranaka, te s obzirom da je među parničnim strankama sporna samo odluka o povjeri mldb.A. na odgoj, čuvanje i vaspitanje, koji je zadnje tri godine smješten kod dede I. J. u K. odakle ide i u školu i za koje vrijeme je trebao biti povjeren ocu S. na odgoj, čuvanje i vaspitanje u skladu sa dogovorom parničnih stranaka postignutim kod Centra za socijalni rad D.V. i u kojem dogovoru kako je to potvrdila i tužiteljica u svom iskazu u svojstvu parnične stranke je mlađi sin Dž. povjeren njoj, a stariji sin mldb.A. ocu S. koji je svoju brigu i staranje o mldb.A. prepustio svojim roditeljima I. i R. J. i koji zadnje tri godine grubo zanemaruje svoje

roditeljske obaveze, nije posjećivao niti na bilo koji drugi način kontaktirao sa mldb.A., čak po izjavi mldb.A. odbija da mu se javi na telefon, a da roditelji tuženog su u godinama koji i zbog svog zdravstvenog stanja ne mogu se više brinuti o mldb.A. te su saglasni da se isti povjeri majci na odgoj, čuvanje i vaspitanje.

Iz naprijed navedenog, a posebno cijeneći interes mldb. djece parničnih stranaka da rastu skupa, da se ne razdvajaju, da imaju jedan drugog za podršku, te cijeneći izjavu mldb. A. datoju pred nadležnim centrom za socijalni rad, tako i neformalnom razgovoru u sudu posredstvom nadležnog organa centra za socijalni rad koji je bio aktivan tokom cijelog postupka, da bi najviše želio da bude sa bratom Dž.skupa, sud je odlučio kao u izreci ove presude tj. mldb. A. i mldb. Dž. je povjerio tužiteljici kao majci na odgoj, čuvanje i vaspitanje, jer je ista sposobna da se brine o mldb. djeci. U provedenom postupku posredovanja kod ovlaštenog posrednika advokata Husejnbegović Esme i datom mišljenju od 28.12.2017. godine je iskazano da bi bilo preporučljivo da se mldb.sinovi parničnih stranaka A. i Dž. ne razdvajaju, te da dosadašnja situacija nije adekvatna posebno što mldb. A. i pored sporazuma stranaka da do donošenja sudske odluke živi sa ocem, ne živi sa istim, nego živi sa očevim roditeljima. Dakle, nesporno je da bez obzira na postignuti dogovor parničnih stranaka koji je postignut još prije provedenog postupka posredovanja decembar 2017.godine da mldb. A. bude povjeren na brigu i čuvanje ocu S. isti je svo vrijeme kod dede i nene u ..., koji sad zbog zdravstvenih razloga nisu više u situaciji brinuti se o njemu kako je to i iskazao I. J. djed mldb. A., što znači da od vremena faktičkog prestanka bračne zajednice brigu o mldb. A. vodi samo djed i nena I. i R. J., tako da je mldb. A. lišen roditeljskog staranja, a posebno imajući u vidu njegovu želju da živi sa bratom Dž. što će imati pozitivan uticaj na psihosocijalni razvoj i Dž., jer u situaciji kad žive zajedno će osjetiti bar jedan segment doživljaja i podrške porodice, to je sud odlučio kao u izreci i mldb. djecu parničnih stranaka povjerio tužiteljici S. kao majci koja je adekvatnija za povjeru na brigu, odgoj i vaspitanje mldb. sinova, a što se tiče slabe njene materijalne situacije tuženi će biti obavezan da doprinosi izdržavanju djece.

Sve naprijed navedeno je u saglasnosti i sa iskazom tužiteljice S. datom u svojstvu parnične stranke u kojem opisuje tuženog S., nesporno proizlazi da se radi o takvoj osobi koja nije podobna za povjeru mldb. djece na odgoj, čuvanje i vaspitanje koji je u svom pismenom odgovoru na tužbu i na pripremnom ročištu naveo da nije suglasan sa prijedlogom tužiteljice da mu se povjeri jedno dijete na brigu i vaspitanje jer nema nikakvih uslova niti finansijskih, niti stambenih kako bi se mogao brinuti o djetetu, a što je tuženi izjavio i u postupku posredovanja da je mldb. sina A. ostavio kod roditelja u K., jer u S. nema uslova da se brine o A, on radi povremeno i po cijeli dan ne može se brinuti o A., što je sud u ostalom utvrdio iz podneska Službe socijalne zaštite Općine Novo Sarajevo da se isti ne nalazi na adresi Zagrebačka 11 koju adresu je tuženi dao i u postupku posredovanja, da je u međuvremenu tuženi svoju adresu označavao kao ..., pismenom odgovoru na tužbu je ponovo stavio ..., pa onda na koverti je stavio ..., tako da je nesporno da tuženi nema stalnu adresu u S.

S tim u vezi prvostepeni sud je cijenio kao neosnovan prigovor punomoćnika tužiteljice da je sud bio dužan prikupiti podatke o tuženom od strane nadležnog centra za socijalni rad Sarajevo, s obzirom da je sud to pokušao uraditi preko nadležnog Centra za socijalni rad Donji Vakuf, a kojem centru su se parnične stranke

same obratile još u martu mjesecu 2017.godine kada je faktički prestala njihova bračna zajednica i koji centar je posredovao u dogovoru oko povjeravanja mldb.djece do okončanja postupka razvoda koji je u skladu sa odredbom člana 202. Porodičnog zakona i nadležan u ovoj pravnoj stvari i koji je centar u skladu sa odredbom člana 205. dužan pribavljati podatke potrebne za pokretanje i vođenje postupka, te da je dužan surađivati sa organima i ustanovama iz člana 206. Porodičnog zakona.

Iz navedenog prvostepeni sud je odlučio kao u izreci ove presude u pogledu odluke o povjeri mldb. djece parničnih stranaka na odgoj, čuvanje i vaspitanje, a u skladu sa odredbama člana 142.stav 2., 307. i 304. Porodičnog zakona odlučio kao u izreci ove presude.

Nadalje odlučujući o doprinosu tuženog u izdržavanju malodobne djece, sud je također cijenio mišljenje organa starateljstva nadležnog Centra za socijalni rad Donji Vakuf, cijeneći također uzrast mldb. A. i Dž. da se radi o uzrastu djece od 10 i 11 godina, koji redovno pohađaju školu, cijeneći također mogućnosti tužiteljice da ista trenutno nije zaposlena, da živi u porodičnoj kući svoje majke, da će svojim stalnim radom i brigom doprinositi podizanju i izdržavanju djece, te u skladu sa odredbama člana 215., 216., 235. i 236. Porodičnog zakona odlučio kao u izreci pobijane presude, obavezao tuženog da doprinosi izdržavanju malodobne djece mjesečno u iznosu od po 200,00 KM počevši od dana donošenja presude, pa dok za to postoje zakonski uslovi, posebno napominjući da odluka o visini izdržavanja nije trajnog karaktera, da uslijed promijenjenih okolnosti se može tražiti izmjena odluke o visini izdržavanja.

Nadalje odlučujući o načinu viđanja i kontaktiranja tuženog sa malodobnom djecom, sud je u skladu sa odredbom člana 142. i 148. Porodičnog zakona odlučio kao u izreci presude, da se viđanja i kontaktiranje obavlja svaki drugi vikend u mjesecu na način što će tuženi lično preuzimati od majke subotom u 10:00 sati, a vraćati nedjeljom u 18:00 sati, djeca će sa ocem provoditi po pola školskih raspusta ljetnog i zimskog, te je sud odlučio kao u izreci ove presude napominjući posebno da i ovaj dio odluke nije trajnog karaktera, da uslijed promijenjenih okolnosti se može tražiti izmjena odluke o načinu viđanja i kontaktiranja.

Odluka o troškovima parničnog postupka donesena je u skladu sa čl. 386. ZPP-a, te je sud odlučio da svaka strana snovi svoje troškove parničnog postupka, jer isti nisu stavili opredijeljeni zahtjev u pogledu troškova parničnog postupka.

Prednja odluka prvostepenog suda je pravilna i zakonita i kao takva činjenično i pravno obrazložena prema standardima iz člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku. Dakle, ista u obrazloženju sadrži potpun i pravilan slijed utvrđenog činjeničnog stanja, uz sveobuhvatnu ocjenu izvedenih dokaza u smislu člana 8. i 123. Zakona o parničnom postupku, navođenja razloga o odlučnim činjenicama pa time da i u pogledu pravnih razloga daje dovoljno jasno obrazloženje koje opravdava odluku prvostepenog suda koja je sadržana u izreci te presude.

Suprotno navodima žalbe, a u datim okolnostima slučaja, tj. kada otac izbjegava svoju dužnost staranja o mldb. sinu A. prema privremenoj odluci Centra za socijalni rad odnosno postignutom sporazumu, na način da je tu svoju obavezu od faktičkog prekida bračne zajednice i to u zadnje tri godine prebacio na svoje roditelje,

da njegovi roditelji tj. djeda i nena više nisu u stanju brinuti se o istom s obzirom na godine života i zdravstveno stanje, da mldb. A. želi biti sa svojim bratom DŽ. koji je cijelo vrijeme kod majke, a da majka ne želi voditi brigu o istome obzirom da živi kod svoje majke koja ne želi da im se pridruži mldb. A., odnosno da će u suprotnom žaliteljica ostati bez smještaja, tj. u ovako složenoj situaciji i shodno datoj ocjeni nadležnog Centra za socijalni rad koji se aktivno uključio u rješavanje ovog problema i iznio također svoje razloge, prvostepeni sud je opravdano cijenio da je ipak u najboljem interesu mldb.djeteta da se povjeri majci, tako da u takvom postupanju ovaj sud ne nalazi propuste zbog kojih bi donio drugačiju odluku. Ovo pogotovo što povjeravanje djeteta nekoj trećoj osobi ili ustanovi je krajnja mogućnost (član 142. stavovi 5. i 6. Porodičnog zakona FBiH- u daljem tekstu PZ F BiH), te kako u tom smislu nije ni zatraženo donošenje odluke o prestanku starateljstva (član 147. stav 7. PZ FBiH), a da je prvostepeni sud kao i nadležni Centar za socijalni rad su na pouzdan način utvrdili sve subjektivne i objektivne prilike kako na strani oca tako i majke djeteta, to shodno tome ni ovaj sud ne može se rukovoditi interesima koji su povoljniji za roditelja obzirom da isti kao takvi ne mogu biti iznad interesa djece.

Slijedom toga, navodi žalbe koji se u suštini svodi na to da se predmetnom odlukom pogodovalo ocu i da ista predstavlja pretjeran teret za majku, a kod prednjeg obrazloženja prvostepenog suda, ne čini prihvatljiv razlog zbog kojeg bi ovaj sud intervenisao u tom pravcu. S tim u vezi prvostepeni sud je upravo istakao da je uvažio mišljenje centra za socijalni rad i iznio svoje razloge koji se i po ocjeni ovog suda ne čine proizvoljnim. Također, ne čini se proizvoljnom ni odluka suda u pogledu utvrđene obaveze izdržavanja mldb. djece odnosno da su u datoj situaciji grubo povrijeđena pravila o određivanju izdržavanja, pa se žaliteljica radi nepotrebnog ponavljanja upućuje na potpuno činjenično i pravno obrazloženje prvostepenog suda. S tim u vezi, dakle u pogledu utvrđene obaveze izdržavanja na strani oca, ovaj sud podsjeća na odredbu člana 218. Porodičnog zakona koja jasno propisuje da „Roditelj koji ne ostvaruje roditeljsko staranje, ili kojem je ograničeno ili oduzeto roditeljsko staranje, ne oslobađa se dužnosti izdržavanja djeteta“, kao i to da izbjegavanje izdržavanja predstavlja krivično djelo za koje je propisana i krivično pravna sankcija (član 223. Krivičnog zakona FBiH) i koji kao takvi predstavljaju instrumente za zaštitu prava djeteta.

U pogledu ostalih razloga žalbe žalitelja ovaj sud nalazi da isti nisu od uticaja na drugačiju odluku ovog suda, pa ih nije posebno ni obrazlagao u smislu člana 231. Zakona o parničnom postupku.

Radi toga, ovaj sud je žalbu žaliteljice odbio kao neosnovanu i potvrdio prvostepenu presudu shodno odredbi člana 226. Zakona o parničnom postupku.

Predsjednik vijeća

Davor Kelava

